

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ“
гр. Велико Търново, ул. „Освобождение“ № 29
тел. 0877948282 – директор, 062/63-14-42 – зам.-директор, канцелария
e-mail: ou_slaveikov_vt@abv.bg; www.ouslaveikov.weebly.com

УТВЪРДИЛ :.....

Д. БОРИСОВА -
Директор на ОУ „П. Р. Славейков“

Механизъм за противодействие на тормоза и насилието

в ОУ “П. Р. Славейков“ – гр. Велико Търново

2019/2020 учебна година

I. Дефиниция

Тормозът /bullying/ е форма на насилие, която се определя като *сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група.*

Насилието между деца в училище обхваща широк спектър от прояви. То е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват. Ключови в разбирането за тормоза са следните характеристики на това поведение:

- злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
- извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция, за да нарани другата физически или психически, да я унижи или изолира от социалния живот;
- повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия.

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- **физически тормоз** – блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;
- **вербален тормоз** – подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;
- **психичен тормоз** – подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;
- **социален тормоз** – избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране.

Тормозът може да бъде реален или **виртуален**. Бурното развитие на електронните комуникации през последните години доведе до нарастване на проявите на насилие, които се извършват чрез интернет или мобилен телефон.

Тук спада разпространяването на:

- обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook;
- разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават;

- снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, крадене на самоличност и др.

II. Задължение на всеки учител

Училището може да изиграе изключително важна роля за справянето с тормоза, тъй като то е мястото, където децата прекарват по-голяма част от времето си. Учителите, педагогическият съветник, педагогическият персонал са значими фигури в живота на учениците.

Едно от основните им задължения, постановено в Етичния кодекс и неотменна част от длъжностната характеристика на всеки работещ с деца, е познаването, откриването, идентифицирането на симптомите на насилие и тормоз над дете и спазване на процедурите, които го защитават.

Основно задължение на всеки учител е да се намеси, за да разреши и прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел или за която е получил сигнал.

III. Мерки за намаляване на риска от училищен тормоз между учениците

1. На всички нива: защита и отстояване на човешките права и проява на междукултурна, междукултурна, религиозна, национална толерантност.
2. Запознаване на учители, родители и ученици със Заповед №РД 09-5906/28.12.2017 г. на Министъра на образованието, младежта и науката и с настоящия „Механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците в ОУ „П. Р. Славейков” - гр. В. Търново.
3. Провеждане на колективни и индивидуални срещи, с цел информиране от класните ръководители „Какво е насилие и тормоз и как да го разпознаваме?":
 - сред родители на родителски срещи и в приемното време на класния ръководител;
 - сред ученици в часа на класа и в приемното време на класния ръководител.
4. Създаване на план с правила и училищна политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза в системата на училищното образование, с цел осигуряване на сигурна образователна среда.
5. Извършване оценка на тормоза в училище през учебната година.

Анкета се провежда от класните ръководители в началото на учебната година. Резултатите се обработват от Координационен съвет и се обсъждат на Педагогически съвет.

IV. Създаване на мерки за противодействие на училищния тормоз между учениците и осигуряване на сигурна образователна среда

1. **Създаване на координационен съвет, с ясно формулирани права и задължения, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза.**

Председател: Мариана Пенчева – педагогически съветник

Членове: Бисерка Даалиева – ст. учител

Моника Цонева - ст. учител

Снежана Минчева – ст. учител

Марияна Начева – родител

Цветомира Стелянова – ученичка от 7.а клас

2. **Оценка и анализ на училищната среда – те стоят в основата на създаването на сигурна образователна среда. Организиран се от ръководството на училището и се реализират от координационния съвет.**

Оценката следва да съдържа отговор на следните въпроси:

До колко са запознати всички заинтересовани страни с темата за тормоза и насилието? Какви видове и форми на насилие и тормоз има в училище? Колко често се проявяват те? Къде са местата, които крият риск?

Кои най-често са участниците? Каква е най-ефективната реакция и какви действия трябва да бъдат предприети?

След провеждането на оценка посредством психологическите способности за това (въпросници, анкети, дискусии, фокус групи), при наличие на проблем, резултатите се представят от координационния съвет и се обсъждат на тематичен педагогически съвет, в който участие би следвало да вземат всички заинтересовани страни.

Училището трябва да работи за:

- възпитаване у децата позитивни социални нагласи и умения, които не допускат насилие при взаимоотношенията с връстниците и околните;
- подобряване на физическата среда (класни стаи, общи помещения, помещения за хранене), за да не съдържа тя предпоставки за възникване на конфликт;
- работа в посока формиране на екип и общностни ценности, споделяне и решаване на проблемите в общността;
- достатъчно дискусоране на темите сред учениците, за да могат те да осъзнаят в пълнота последиците от насилието и тормоза;

На ниво училище, образователен етап, клас, група трябва да се води цялостна политика за превенция и интервенция за справяне с училищното насилие и тормоз.

2. Превенция и интервенция в случаи на насилие и тормоз

Превенцията, по своята същност, включва комплекс от дейности и мерки, чиято цел е ограничаването или пълното премахване на предпоставките и факторите, които могат да доведат до насилие.

Дейностите по превенция на равнище училище предвиждат:

1. Изграждане на обща атмосфера на съгласие и доверие
2. Участие в общи мотивиращи дейности, възпитаващи в толерантност
3. Провокиране на проявата на добро и емпатия.
4. Актуализиране на Етичния кодекс на училищната общност, съгласно ЗПУО
5. Създаване и спазване на единни училищни правила, които да станат част от Правилника за дейността на училището (изработване на правила и ценности, първо, по класове; обобщаване и вписване в Правилника)
6. Запознаване на цялата училищна общност със същността, определението и проявлението на насилието и тормоза.
7. Подобряване на системата с дежурства, изготвяне на график и осигуряване на неговото спазване, с цел превенция за прояви на тормоз и насилие.
8. Договаряне на единен механизъм, включително разписани ясни отговорности, за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие.
9. Спазване на принципите за системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия при случаи на тормоз или насилие.
10. Изработване на информационно табло за правата и задълженията на учениците и превенция на тормоза.
11. Повишаване информираността и квалификацията на педагогическите специалисти, провеждане на обучения по темата.
12. Осигуряване на реални партньорства с външни за училището служби, организации и специалисти.

Дейностите по превенция на ниво клас включват:

1. Създаване на общи правила на класа от класен ръководител и ученици.
2. Изучаване спецификите и личността на ученика.

3. Самоконтрол върху собствените емоции. Отговорност към импулси, думи и действия
4. Намиране общ език с подрастващите, изравняване на комуникационно и емоционално ниво с учениците. Използване на иновативни методи и интерактивни подходи.
5. Провеждане на дискусии, беседи, проучвания на тема:
 - *Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го и как можем да докладваме за случаи на тормоз?*
 - *Какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия (някои видове поведение като присмиването, може да изглеждат като игра или шега, но обиждат и водят до негативни емоции у този, към когото са насочени, и той да се чувства унижен или заплашен)?*
 - *Как се чувстваме, когато видим прояви на тормоз и какво правим?;*
 - *Какво можем и искаме да направим?*
 - *Кои са основните ценности, правила на поведение, които следва да приемем?*
 - *Как можем да ги прилагаме?*

Целта е да се създаде пространство, в което да се говори открито за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие като емпатия, толерантност и уважения към различията, решаване на конфликти и др.

6. Споделяне на житейски опит и решаване на казуси, свързани с хипотетични житейски ситуации. Обсъждане, осмисляне и запознаване със същността на агресията.
7. Използване на подход, ориентиран към децата, при който те да са главните помощници при реализирането на превенцията против тормоза и насилието.

Дейности по превенция с родителско участие:

1. Участие в училищни инициативи и събития.
2. Включване на родители за подпомагане реализирането на ценни училищни инициативи – спортни състезания, екскурзии,
3. Сътрудничество от страна на родителите при придружаването на децата по пътя от дома до училище.
4. Подобряване на комуникацията и взаимодействието между училищната и родителската общност.
5. Повишаване отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и училищното ръководство с цел развитието на децата им.
6. Провеждане на тематични родителски срещи. Създаване на „Училище за родители“. Провеждане на тренинги по темата.
7. Покана към родители, които да се включат в Дни на професията, където да разкажат за своите професии.
8. Идентифициране на родители, които могат да бъдат посредници при решаване на конфликти, както и на такива, които могат да бъдат посредници при работата и взаимодействието с институциите.
9. Използване на електронния дневник за бързото и навременно информиране на родителите по всички актуални въпроси, касаещи развитието на техните деца.

Интервенцията представлява отговор от страна на училището като институция, при възникване на ситуации за насилие и тормоз. При нея се осъществява комплекс от последователни мерки и действия като се използват методи, които винаги целят най-добрия интерес за детето.

Дейности по интервенция на ниво училище:

1. Водене на дневник за регистриране на ситуации на тормоз в училището. В него се документират само случаите, съответстващи на второ и трето ниво според приетата класификация, при които е необходима намесата на координационния съвет. Той трябва да включва дата, група, клас, участници, наблюдатели, описание на ситуацията, вида тормоз, предприети мерки, подпис на служителя.

След регистрирането на случай на тормоз или насилие координационният съвет прави анализ на ситуацията и дава становище за индивидуалната работа на ученик или ученици, които се намират в ситуация на риск по смисла на Закона за закрила на детето и ЗПУО. Координационният съвет насочва ученици и при необходимост от обща или допълнителна подкрепа на личностното развитие.

Дневникът се съхранява при педагогическия съветник или психолога. При липса на такъв – при някой от членовете на координационния съвет.

2. Инициране на работа по случай, включително насочване към другите служби.

При случай от трето ниво или по случай от второ ниво, по преценка на членовете на координационния съвет се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“, Отдел “Закрила на детето“ и/или полицията. Уведомените институции започват проверка на сигнала по реда на *Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция*. В тази проверка се включва и представител на училището.

Всеки служител в училището, всеки учител е длъжен при установяване на случай на тормоз или насилие незабавно да уведоми директора.

Дейности по интервенция на ниво клас/група:

1. Обсъждане между децата и учителя/класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и търсене на възможни решения.

2. Съвместни действия между учител/класен ръководител и педагогически съветник/психолог и при необходимост – включване на външни специалисти.

3. Използване на посредник или медиатор за решаване на конфликта.

Дейности по интервенция с родителско участие:

1. Провеждане на тематични родителски срещи или индивидуални срещи с родителите на участниците в конфликта.

2. Изтъкване на добрите и силни страни на участниците в конфликта и след това пресъздаване на същността на конфликта с цел намаляване на напрежението между страните.

3. Информирание на останалите родители от класа по преценка на учителя, ако това би допринесло за намаляване на напрежението във взаимоотношенията.

4. Даването на конкретни препоръки и практически насоки от учителя и педагогическите специалисти към родителите, за да могат те да се справят с проблема.

В случай на несъгласие, въпрепятстване и нежелание за съдействие, от страна на родителите, учителят трябва да се обърне към координационния съвет за съдействие.

Ръководството на училището е задължено да:

-осигурява ежегодно обучение на своите служители по теми свързани с насилието и тормоза и превенцията срещу тях;

-осигури специалисти за интервенция в случай на насилие и тормоз, ако не разполага с такива, да се обърне към външни;

- предостави достатъчно материали, които да информират учители и ученици за същността на насилието и тормоза и справянето с тях.

V. Процедури и алгоритъм при установен тормоз между учениците.

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Отговорни лица
Еднократно нарушаване на правилата	Прекратяване – изтъкване на нарушеното правило – налагане на съответната последица	Учител, дежурен учител, класен ръководител
Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата	Протокол за тормоз – възстановяване на щетата, преценява се дали е необходимо да се разговаря с родителите	Класен ръководител, педагогически съветник
Сериозно – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител.	Насочване към МКБППМН и полицията, ОЗД по силата на координационния механизъм; Протокол за тормоз – среща с родителите; – възстановяване на щетата; – включване на учениците в допълнителни програми.	Координационен съвет

VI. Действия при разрешаване на установен училищен тормоз между учениците:

Важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата.

За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват, без активно да участват.

По-голяма част от ситуацията на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

*Ако децата се закачат, бутат или блъскат или си разменят шеги, като при това се смеят, разменят си ролите и позициите и никое от тях няма видимо доминиращо положение, а околните не им обръщат особено внимание, то най-вероятно става дума за игра.

*Ако едно от децата е видимо напрегнато, не се усмихва, опитва се да се махне, ако ролите не се сменят, а другото дете е в постоянно доминираща позиция и това поведение привлича вниманието на околните, то най-вероятно става дума за тормоз.

*Ако детето/ученикът не се чувстват добре от закачките и подигравките, тогава поведението може да е тормоз.

*Ако детето/ученикът, към когото са отправени подигравките, поиска от другото дете да спре и той или тя не спират да се подиграват, тогава става въпрос за тормоз.

*Ако детето/ученикът, който дразни, продължава да дразни или дразни отново и отново, това е тормоз.

*Ако дразненето е за нещо, което детето/ученикът не може да промени (височина, носене на очила, тегло, способност да чете, атлетически способности и пр.), тогава може да е тормоз.

*Ако има и други хора наоколо, които наблюдават ситуацията и се окуражават или се присъединяват към ситуацията на подигравки, това е тормоз.

*Ако едното дете е по-силно или по-популярно, по-голямо на възраст или повластно, това може да е тормоз.

*Ако се касае просто за приятелска игра, учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят.

Ако наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз, е необходимо да се предприемат съответните стъпки, описани в механизма.

Първа стъпка: Прекратяване на ситуация на тормоз:

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

- В случай на физически тормоз, децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.
- Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевшо, особено в присъствието на насилника и други деца, защото това може да урони неговото достойнство;
- Спонтанна реакция на възрастните е заставането на страната на „жертвата” и наказване на „насилника”. Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че детето - обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а детето - извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от състрадание, за да може то да развие това чувство към другите. Защото липсата на състрадателност е една от основните причини, поради която се упражнява тормоз.

Втора стъпка: Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

- Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. *Когато се прилага подходът за възстановяване на щетата, е необходимо задължително да се уведоми класният ръководител.*
- Той се прилага от класния ръководител. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан.
- Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза. Като първа стъпка класният ръководител изслушва ученика. Не е желателно ученикът да се изслушва, съвместно с потърпевшия. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време може да проследява поведението на учениците и да дава обратна връзка.

Трета стъпка: Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз:

Работата с ученици, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Важно е класният ръководител да поговори с ученика, по възможност още същия ден, за да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени.
- Погрешно е открито и публично пред другите ученици да се оказва подкрепа на потърпевшото дете, защото това допълнително ще урони достойнството на детето пред неговите съученици.
- При този първи разговор е важно да се предложи на ученика подкрепа, като се остави то само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурно.

- Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се.
- Никога не трябва да се предлага среща между ученик - жертва на насилие, и неговия мъчител с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последици.
- Класният ръководител наблюдава ученика в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

Четвърта стъпка: Реакции, спрямо наблюдателите:

- Класният ръководител изтъква задоволство от постъпката на тези, които са се намесили в защита на училищните ценности. С останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще.
- Убеждение за отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая.
- Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозения ученик.

VII. Училищна система за насочване към други служби:

- **Регистриране на ситуации на тормоз:**

1. Създава се регистър на училището за регистриране на случаи на тормоз между учениците.
2. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция.

Регистърът съдържа следните реквизити: „дата“, „участници“, „клас“, „предприети мерки“, „подпис“.

1. Този регистър се съхранява на достъпно място в учителската стая.
2. Класните ръководители следят за вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителите на ученика и с други учители.
3. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на Директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето“ по местоживееене и отдела за „Закрила на детето“, на чиято територия е училището, местните комисии за БППМН, детска педагогическа стая, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.

- **Включване на родителите:**

1. Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията.
2. В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна.

3. Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките и обидите към другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта. От разговора могат да бъдат изведени конкретни договори кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат.

Годишен план на координационния съвет за противодействие на насилието в ОУ "П. Р. Славейков" - гр. Велико Търново за учебната 2019/2020 г.

Настоящият план е изготвен и следва принципите, заложи в Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, утвърден със заповед №РД09-611 от 18.05.2012 г. на Министъра на образованието, младежта и науката и Училищния механизъм за противодействие на училищния тормоз, приет на заседание на ПС.

Действия при инциденти, свързани с физическо насилие :

1. При настъпване на инцидент, който би могъл да застраши живота и/или здравето на учениците, всеки служител в училището е длъжен незабавно да уведоми член на ръководството (директор или зам.-директор).
2. В случай че инцидентът е свързан с физическа опасност за живота/здравето/ на ученик, свидетелят на инцидента или служителят, разбрал пръв за него, веднага сигнализира медицинското лице за извършване на медицински преглед на пострадалия.
3. Медицинското лице извършва първоначален преглед на пострадалия ученик/ци и регистрират състоянието му/им в регистрационната книга.
4. Ако медицинското лице прецени, че е необходимо уведомяване на Спешен център, се повиква спешна медицинска помощ на телефон 112. Незабавно след това се уведомяват и родителите /настойниците/ на пострадалия ученик, като разговорът се регистрира в дневник-регистър.
5. Ако инцидентът е свързан с физическо насилие, което да е предизвикало физически травми, незабавно се уведомяват и органите на реда – РПУ, както и родителите/настойниците на ученика/ците, упражнявал/и насилието.
6. След като са извършени първите необходими действия по опазване живота и здравето на пострадалия ученик, сигналът се регистрира в специален дневник-регистър, съдържащ следните графи; № по ред; дата, час, име и фамилия на пострадалото дете; предприети първи незабавни действия; уведомени длъжностни лица (органи); уведомени родители/настойници; име, фамилия и подпис на Председател на Координационния съвет.
7. Класният ръководител извършва проверка на случая, като при необходимост ползва съдействието на ръководството на училището.
8. При инцидент, свързан с ПТП, при който има пострадал ученик или завършил с фатален край, класният ръководител писмено уведомява директора, а той – РИО и кмета на общината.
9. При необходимост за изясняване на случая, ръководството на училището извършва писмено уведомяване на съответните институции.
10. След изясняване на случая класният ръководител прави предложение за предприемане на последващи действия – уведомяване на ДПС, Отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, ЦОП, разговор с родители, стартиране на процедура по налагане на наказание, съгласно ППЗНП и др.
11. Извършване на последващи действия – налагане на санкция или мярка по ППЗНП, тематични часове на класа, беседи и разговори с психолог от ЦОП, разговори с родители и/или други подходящи според случая възпитателни мерки.
12. След регистриране на инцидент класният ръководител на ученик (ученици), иницирали и/или извършили физическа саморазправа, подават информация и на УКБППМН.

13. Училищната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни планира и осъществява дейности с възпитателна функция спрямо ученика/ците, иницирал/и и/или извършил/и физическа саморазправа.

Инциденти, свързани с психическо насилие:

1. При постъпване на сигнал, свързан с данни за упражнено психическо насилие върху ученик/ци, всеки служител в училището е длъжен незабавно да уведоми кл. ръководител и ръководството.
2. Кл. ръководител регистрира инцидента в специален дневник-регистър, съхраняващ се в училището.
3. Класният ръководител уведомява родителите на пострадалия ученик по телефона, изпраща уведомление и в писмен вид на домашен адрес, регистрира в дневника-регистър дата и час на обаждане и изходящ номер на уведомителното писмо.
4. След регистриране на инцидент класният ръководител на ученик (ученици), иницирал/и и/или извършил/и психическо насилие, подава информация за обсъждане на ПС.
5. След изясняване на случая класният ръководител прави предложение за предприемане на превантивни мерки и/или последващи действия – уведомяване на Отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане”, разговор с родители, стартиране на процедура по налагане на наказание съгласно ППЗНП.
7. Ръководството на училището взема решение и извършва писменото уведомяване на съответните институции (при необходимост).
8. Извършване на последващи действия – налагане на наказание или мярка по ППЗНП, тематични часове на класа, беседи и разговори с психолога, разговори с родителите и/или други подходящи според случая възпитателни мерки.